

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 05.07.1974, sp. zn. 5 Tz 72/74, ECLI:CZ:NS:1974:5.TZ.72.1974.1

Číslo: 10/1975

Právní věta: Okolnost, že po začatí trestného stíhania (§ 160 odst. 1 Tr. por.) a po oznámení obvinenia obvinenému vyhladávacím orgánom (§ 169 písm. a/ Tr. por.) dôjde k tomu, že sa obvinený vezme do väzby, nezakladá povinnosť vyšetrovateľa vydať uznesenie, že sa vznáša obvinenie (§ 163 odst. 1 Tr. por.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 05.07.1974

Spisová značka: 5 Tz 72/74

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení přípravné, Vazba, Vyšetřování

Předpisy: 141/1961 Sb. § 160 odst. 1
§ 163 odst. 1
§ 169 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 10/1975 sb. rozh.

Okolnost, že po začatí trestného stíhania (§ 160 odst. 1 Tr. por.) a po oznámení obvinenia obvinenému vyhladávacím orgánom (§ 169 písm. a/ Tr. por.) dôjde k tomu, že sa obvinený vezme do väzby, nezakladá povinnosť vyšetrovateľa vydať uznesenie, že sa vznáša obvinenie (§ 163 odst. 1 Tr. por.).

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 5. júla 1974, [5 Tz 72/74](#).)

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, zrušil uznesenie Mestského súdu v Bratislave z 19. marca 1974 sp. zn. 12 T 40/74 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 17. apríla 1974 sp. zn. 4 To 182/74, ktorými bola podľa § 188 odst. 1 písm. f/ Tr. por. vrátená vec prokurátorovi na došetrenie a Mestskému súdu v Bratislave prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Vyhľadávací orgán OO-VB v Bratislave II začal podľa § 160 odst. 1 Tr. por. 27 novembra 1973 trestné stíhanie pre trestný čin príživníctva podľa § 203 Tr. zák. a v ten istý deň oznámil E. Š. obvinenie na tom skutkovom základe, že od 9. augusta 1973 do 27. novembra 1973, hoci bol zdravý a práceschopný, nikde nepracoval a nechával sa vydržiavať svojimi známymi. Ďalej mu oznámil, že 9. augusta 1973 prevzal od n. p. Armabetón, závod 03, Kdaň náborový príspevok v sume 1200,- Kčs s tým, že tam bude rok pracovať, avšak do práce vôbec nenastúpil. Tento druhý skutok bol právne posudzovaný ako prečin proti majetku v socialistickom a osobnom vlastníctve podľa § 3 odst. 1 písm. c/ zákona č. 150/1969 Zb.

V tom istom zmysle bola podaná aj obžaloba.

Mestský súd v Bratislave na verejnom zasadnutí uznesením z 19. marca 1974 sp. zn. 12 T 40/47 podľa § 188 odst. 1 písm. f/ Tr. por. vrátil vec prokurátorovi na došetrenie s tým, že keď E. Š. 27. novembra 1973 vzali do väzby, tak týmto dňom sa malo v zmysle § 161 odst. 2 písm. a/ Tr. por. vykonať vyšetrovanie a postupovať podľa § 163 odst. 1 a nasl. Tr. por. Obvodné oddelenie VB začalo v zmysle § 160 odst. 1 Tr. por. proti obvinenému pre trestný čin príživníctva iba vyhľadávanie a uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľ VB nevydal, teda obvinenie bolo obvinenému len oznámené. E. Š. nemohol proti nemu podať ani sťažnosť, nakoľko oznámenie obvinenia sa nerobí uznesením. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mestský súd trval na tom, aby vyšetrovateľ vydal uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 163 odst. 1 Tr. por.

Krajský súd v Bratislave zamietol uznesením zo 17. apríla 1974 ap. zn. 4 To 182/74 sťažnosť mestského prokurátora podľa § 148 odst. 1 písm. c/ Tr. por.

Proti obidvom rozhodnutiam podal generálny prokurátor SSR v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona. Upozorňuje na to, že keď začalo trestné stíhanie, bolo E. Š. oznámené i obvinenie; obvinený vtedy ešte nebol vo väzbe a bol len zadržaný. Teda vyhľadávacie úkony boli vykonané len dovtedy, kým obvinený nebol vzatý do väzby. Potom ako obvineného vzali do väzby, bola vec odovzdaná Mestskej správe VB - odboru vyšetrovania a odvtedy už všetky úkony robil vyšetrovateľ. Podľa § 68 Tr. por. do väzby možno vziať nielen osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, ale aj osobu, ktorej bolo oznámené obvinenie. Prípravné konanie bolo vykonané v súlade so zákonom, a preto rozhodnutia obidvoch súdov sú nesprávne. Navrhol, aby Najvyšší súd SSR urobil nápravu.

Najvyšší súd SSR preskúmal podľa § 267 odst. 1 Tr. por. na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že zákon bol porušený.

Vyhľadávací orgán OO VB v Bratislave II začal 27. novembra 1973 trestné stíhanie pre trestný čin príživníctva podľa § 203 Tr. zák. a v ten istý deň oznámil E. Š. obvinenie z tohto trestného činu a obvineného E. Š. zadržal podľa § 75 Tr. por. Mestský prokurátor v Bratislave vypočul obvineného 30. novembra 1973 a súčasne ho vzal do väzby z dôvodov § 67 písm. a, b) , c/ Tr. por. Od toho času, ako bol E. Š. vzatý do väzby, vyhľadávací orgán už nevykonával žiadne úkony a vec bola odovzdaná odboru vyšetrovania. Na základe toho bol 6. decembra 1973 ustanovený obvinenému obhajca a až po vykonaní týchto úkonov bol obvinený E. Š. 19. februára 1974 podrobne vypočutý vyšetrovateľom Mestskej správy VB - odboru vyšetrovania v Bratislave; vyšetrovateľ VB 21. februára 1974 obvineného za prítomnosti obhajcu aj oboznámil s výsledkami vyšetrovania. Pritom treba poukázať na to, že podľa § 68 Tr. por. do väzby možno vziať nielen osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, (§ 163), ale aj osobu, ktorej bolo oznámené obvinenie (§ 169 Tr. por.).

Mestskému a Krajskému súdu v Bratislave ide len o to, že v prejednávanej príhode sa malo proti E. Š. vzniesť obvinenie podľa § 163 odst. 1 Tr. por. a potom postupovať podľa § 164 odst. 1 Tr. por.,

pretože ide o väzobnú vec.

Vyhľadávací orgán VB začal podľa § 160 odst. 1 Tr. por. 27. novembra 1973 trestné stíhanie. V ten istý deň bolo obv. E. Š. oznámené obvinenie a obvinený bol zadržaný a vypočutý. Neišlo teda o väzbu v zmysle § 67 Tr. por., ale len o zadržanie, a preto do rozhodnutia o väzbe mohol všetky úkony prípravného konania vykonávať vyhľadávací orgán. Keď prokurátor 30. novembra 1973 vzal obvineného do väzby z dôvodov § 67 písm. a, b) , c/ Tr. por., vyhľadávací orgán už nevykonával žiadne úkony. Právne naopak, keď mestský prokurátor vzal obvineného do väzby, bola vec odovzdaná vyšetrovateľovi Mestskej správy VB - odboru vyšetrovania v Bratislave, ktorý už potom vykonával všetky potrebné úkony.

Podľa § 164 odst. 1 Tr. por. vyšetrovateľ vykonáva vyšetrovanie spravidla osobne. Úkony podľa štvrtej a piatej hlavy, ktoré možno podľa tohto zákona vykonať pred začatím trestného stíhania a úkony vykonané po začatí trestného stíhania inými orgánmi nemusia vyšetrovateľ opakovať, ak boli vykonané spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku; vyšetrovateľ však vždy vypočuje obvineného.

Všetky úkony po začatí trestného stíhania v prejednávanom prípade sa vykonali v súlade so zákonom. Obvinený bol po vzatí do väzby vypočutý vyšetrovateľom VB 19. februára 1974 a z uvedeného dôvodu už nebolo potrebné osobitne vzniesť obvinenie proti E. Š. podľa § 163 odst. 1 Tr. por. Teda všetky práva obvineného po jeho vzatí do väzby (ustanovenie obhajcu, odovzdanie veci po vzatí obvineného do väzby vyšetrovateľovi a oboznámenie obvineného s výsledkami vyšetrovania za prítomnosti obhajcu) boli dôsledne zachované.

Názor súdov, že v prípravnom konaní došlo k porušeniu procesných predpisov len preto, že nebolo vznesené obvinenie proti E. Š., je nesprávny. Prípravné konanie bolo vykonané v súlade s Trestným poriadkom. Na základe toho Najvyšší súd SSR vyslovil, že Mestský súd v Bratislave porušil zákon v usta § 188 odst. 1 písm. f/ Tr. por. a Krajský súd v Bratislave aj v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c/ Tr. por. Na základe toho potom obidve rozhodnutia zrušil a prikázal Mestskému súdu v Bratislave vo veci znova konať a rozhodnúť.